

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

Posudek oponentky magisterské práce

Název práce: Volby a volební systémy v zemích jihoafrického regionu. Analýza a komparace zemí jihoafrického regionu z pohledu volebních systémů. Nastavení, chování, výstupy (276 stran bez příloh)

Autor: Bc. Dušan Fiala (katedra politologie, FF UHK, 2015)

Oponentka: Mgr. Iva Hejtmánková (katedra politologie, FF UHK)

Zpracování tématu

V Úvodu autor velice zešíroka otevírá téma a seznamuje čtenáře se základními přístupy v otázce vlivu volebního systému na systém stranický a definuje tak i postoj, se kterým pracuje. Cílem práce je analýza volebních systémů a výstupů (v podobě stranického systému), které ten který volební systém v podmínkách konkrétních společenskopolitických, etnických, kulturních či jiných přináší v zemích jihoafrického regionu. Výzkumná otázka: Lze v zemích jihoafrického regionu nalézt obecné zákonitosti působení volebního systému na stranický systém? Hypotézy: 1. v zemích jihoafrického regionu vůbec neplatí „evropské společenskovední předpoklady“ o vlivu volebního systému na stranický systém 2. většinový volební systém vede v jihoafrických zemích ke stranickému systému s predominantní stranou a poměrný systém vede k systému dvoustranickému 3. dominantní pozice vládnoucích stran a neprobíhající alternace moci je způsobena dominantní pozicí vládnoucích stran uvnitř společnosti (= s faktickou podporou těchto stran ve volbách). Druhým cílem je poskytnout přehledný zdroj dat a srovnávacích analýz souvisejících s volebními systémy a volbami zemí jihoafrického regionu a přinést euroafriké srovnání s vybranými zeměmi. V této části mi trochu chybí vysvětlení, na základě čeho autor k takovýmto hypotézám došel a jakým způsobem bude tyto hypotézy ověřovat. Těžko srozumitelnou pro mě byla třetí hypotéza, kde jsem nevěděla, z čeho autor vychází a jak chce danou problematiku pojmout. Nebylo by zde na škodu, kdyby autor definoval „dominantní pozici vládnoucích stran“ a jak ji bude měřit. Částečné vysvětlení jsem našla až v závěru. Autor by tuto problematiku mohl více objasnit během obhajoby.

V teoretických kapitolách se autor zevrubně věnuje volebním systémům a institucionálním konceptům pro rozdělené společnosti. Vzhledem k formulaci výzkumné otázky jsem však čekala, že autor věnuje alespoň v krátkosti pozornost i systémům

stranickým – v průběhu práce často s těmito koncepty pracuje, ale v teoretické rovině nejsou nikde zakotvené.

Velmi musím ocenit preciznost, se kterou byly zpracovány třetí a čtvrtá kapitola. Tímto autor bezesbytku naplnil svůj druhý cíl – práce skutečně může sloužit jako přehledný a kvalitně zpracovaný zdroj dat, který je obohacený přehlednými tabulkami a grafy.

V Závěru autor zdařile interpretuje získaná data, odpovídá na výzkumnou otázku a komentuje hypotézy. Formuluje také případný navazující výzkum a shrnuje celé téma.

Práce se zdroji

Musím ocenit, že autor pracoval s opravdu velkým množstvím zdrojů, na které správně odkazuje v průběhu celé práce. V první části práce patřičně zhodnotil použitou literaturu a vysvětlil jednotlivé přístupy.

Formální stránka

Po formální stránce je práce takřka v pořádku. Nenarazila jsem na závažnější počet chyb či překlepů, stejně tak je v pořádku typografie, jen bych chtěla upozornit na záměnu používání pomlčky a spojovníku. Není příliš obvyklé používání „jednočárkových“ uvozovek – doporučila bych českou variantu: „“. Autor hojně využívá poznámkový aparát a správně na poznámky pod čarou odkazuje. Celková úprava je velmi precizní.

Citační norma je používána v souladu s katedrou, na literaturu je správně odkazováno a čtenář má k dispozici zevrubný seznam zkratk. Osobně preferuji vložení tabulek či grafů přímo do textu, ale v tomto případě bych je díky jejich velkému množství zařadila do příloh. Kapitoly se díky tomu stávají nepřehlednými a celkově se tím zvyšuje již tak přemrštěný počet stran. Zejména přehledové tabulky ze čtvrté kapitoly bych přiložila až na konec práce.

Jazyk, styl a struktura

Úvod je velice dobře zpracován, jsou zde definovány pojmy, téma je jasně vymezeno obsahově, geograficky i časově, formulovány cíle a výzkumná otázka, okomentovány zdroje... Největší mojí výtkou je rozsah práce – bez příloh má práce 276 stran, což si myslím, že je na diplomovou práci až přemrštěné a v některých pasážích by autor mohl být úspornější. Práce je však psána srozumitelným jazykem, přehledně a systematicky. Kapitoly na sebe navazují a tok textu je logický. Stylistika je na vysoké úrovni, autor ovládá odbornou terminologii.

Závěr a hodnocení

Autor touto prací prokázal schopnost interpretace, analytického přístupu a kritického myšlení. Předložil velice precizně zpracovaná data a podařilo se mu splnit v úvodu formulované cíle. Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 1. června 2015

Mgr. Iva Hejtmánková